

Vänsterpress om Katalonien – slutet av oktober 2017

Den katalanska krisen håller på att kulminera. *PP*-regeringen i Madrid, med stöd av högerpartiet *Ciudadanos* och socialistpartiet *PSOE* (!) planerar att göra en statskupp och frånta Kataloniens dess självstyre, medan det katalanska parlamentet är i färd med att rösta för självständighet. Detta kan leda till en våldsam konfrontation med katastrofala konsekvenser.

Den svenska (och internationella) vänstern har (enligt undertecknad) visat sig oförmögen att ta itu med denna komplicerade fråga på ett moget sätt. Så gott som alla har – med all rätt – tagit avstånd från den reaktionära Madridregeringens agerande. Likaså har alla hävdat katalanernas självbestämmanderätt – men flera verkar inte ha förstått att detta *inte* är detsamma som att *förespråka* avskiljande. Att oreserverat stödja och påheja Kataloniens avskiljande från Spanien anser jag är oansvarigt, eftersom man blundat för vad det kan leda till och inte lyckats presentera rimliga svar på vad som bör göras för att avskiljandet inte skall leda till att alla inblandade blir förlorare. Detta är plakatpolitik. Av artiklarna i artikelsamlingen så anser jag att de från *Offensiv* och *Revolution* hamnat i en sådan fraseradikalism – att utan vidare analys av de faktiska styrkeförhållandena internt och externt hävda att en ”socialistisk republik” står på dagordningen (och detta utan att tala om hur man kommer dit) är bara ett sätt att dölja att man saknar svar på vad som kan och bör göras.

Om Katalonien deklarerar självständighet och Madridregeringen attackerar så måste naturligtvis alla vettiga vänsterkrafter mobilisera mot *PP*-regeringen. Det katalanska folket har rätt att bestämma sin egen väg. Men socialister måste kunna peka på att avskiljande inte är det bästa alternativet. En allians med arbetare och förtryckta i hela Spanien med mål att få bort *PP*-regeringen hade varit vad vi föredragit. En allians runt de sociala frågor som är brännande för alla arbetare i hela den spanska staten, och där en demokratisk lösning av de olika nationernas strävanden skulle utgöra en del.

Se även: [Vänsterpress om Katalonien – mitten av oktober 2017](#), [Vänsterpress om folkomröstningen i Katalonien – oktober 2017](#) och [Josep Maria Antentas: Kataloniens beslut](#).

Martin Fahlgren kl 15:00 27/10 2017

Innehåll

Arbetarmakt	1
<i>Om Katalonien.....</i>	<i>1</i>
Flamman.....	3
<i>”Den spanska nationalismen håller på att vakna” .....</i>	<i>3</i>
Internationalen	4
<i>Diktaturens långa skugga över Katalonien .....</i>	<i>4</i>
<i>”För en internationalistisk lösning på nationsfrågan” .....</i>	<i>5</i>
Offensiv	6
<i>Diktatoriska artikel 155 mot Katalonien: Svara med generalstrejk.....</i>	<i>6</i>
Revolution	9
<i>Massrörelsen i Katalonien: Kamp för en socialistisk republik är vägen framåt.....</i>	<i>9</i>

Arbetarmakt

Om Katalonien

Femte Internationalens internationella sekretariat

Arbetarmakt 26/10 2017

Efter de stora demonstrationerna i Barcelona greps i förra veckan Jordi Sànchez Picanyol, ordförande i sammanslutningen Katalanska nationalförsamlingen (ANC), och Jordi Cuixart i Navarro, ledare för den katalanska kulturorganisationen Òmnium Cultural. ”De två Jordisarna” har suttit fängslade sedan dess, anklagade av Madrid för uppvigling, och har inte frisläppts mot borgen. Gripandena av de två ledarna, liksom Madrids hot om att upplösa det katalanska parlamentet och gripa dess president, har lett till nya protester i Katalonien.

I Barcelona demonstrerade 500 000 människor, och tiotusentals fler har demonstrerat i andra städer i hela Katalonien. Efter de senaste gripande deltog för första gången även politiska grupper som motsätter sig självständighet för Katalonien i protesterna mot repressionen. De anti-demokratiska åtgärderna från Madrid har gett upphov till nya slitningar. Flera ledande politiker i den katalanska grenen av Spaniens socialdemokratiska parti, PSOE, har öppet motsatt sig ingreppen. Även Baskiens regionpresident, Iñigo Urkullu, har protesterat.

Regeringen i Madrid förbereder sig för att ta kontroll över den katalanska polisen, Mossos d’Esquadra, över regionens tv-kanal, TV3, dess ekonomi, finans- och skattepolitik. Spanska senaten kommer då att få veto över alla nya lagar. Det är under dessa villkor premiärminister Mariano Rajoy’s regering är redo att utlysa nyval, från vilket alla partier som förespråkar självständighet kommer att vara portade, inom ett halvår.

Rajoy hävdar att åtgärderna inte handlar om att dra in Kataloniens självstyre – det rör sig blott om ett avskedande av det regionala styrets ledning. Men åtgärderna från Madrid går mycket längre än så. I praktiken innebär det att det begränsade självstyre som funnits upphävs, liksom den grundläggande demokratiska rättigheten till självbestämmande, alltså varje nations rätt att själv bestämma över sitt förhållande till omvärlden.

Om Rajoy lyckas påtvinga Katalonien sitt herravälde blir den spanska demokratin till tomma ord. Med EU-ledarnas tysta medgivande riktas ännu ett slag mot den borgerliga demokratin i Europa, sedan EU i praktiken tagit kontroll över Italien och Grekland.

På ena sidan står alltså Rajoy, uppbackad av EU, med hot om repression riktade mot Katalonien. På den andra står regionpresident Carles Puigdemont och hans borgerligt-liberala Partit Demòcrata Europeu Català (PDeCAT), som tvekar om hurvida de ska utropa självständighet. Katalanernas huvudproblem är därför inte just nu frågan om utträde ur Spanien eller ej, utan snarare för eller emot kuppörsöket från Madrid-regeringen.

Katalanerna har för närvarande två demokratiska krav: en stor minoritet, möjligen en majoritet, kräver självständighet. Och en stor majoritet av befolkningen önskar en genuint demokratisk diskussion och ett beslut i självständighetsfrågan. Att man inte fått gehör för dessa krav förklarar dagens dödläge.

Varken Carles Puigdemonts parti eller de ”antikapitalistiska” nationalisterna i partiet Candidatura d’Unitat Popular (CUP) kan förverkliga de demokratiska aspirationerna till fullo. PDeCAT hindras av det faktum att den katalanska bourgeoisie inte vill bryta med den spanska kapitalismen, och CUP hålls tillbaka av sin vilja att genomdriva självständighet för Katalonien oavsett om majoriteten av katalanerna stödjer det eller inte.

De reaktionära partierna, Partido Popular och Ciudadanos, liksom deras stödtrupper i socialdemokratiska PSOE, kan inte heller gå katalanerna till mötes, eftersom de å det kraftigaste motsätter sig rätten till självbestämmande för Spaniens nationer.

Om Rajoy, senaten, högsta domstolen och kung Felipe VI lyckas införa direkt styre över Katalonien skulle det vara ett stort bakslag inte bara för Kataloniens invånare utan för progressiva krafter i hela Spanien. Det skulle bli ännu en seger för Europas höger, i sin nyliberala liksom populistiska form, efter framgångarna i Storbritannien, Frankrike, Österrike och Tjeckien. Kataloniens parlament borde inte ägna så mycket tid åt huruvida man ska förklara sig självständiga eller inte. I sig är detta bara en tom gest och kan lika gärna gynna Rajoy. Det skulle kunna stöta bort det stora antal katalaner som inte röstade för självständighet och försvåra för dem som mobiliserar i solidaritet med Katalonien. Parlamentet borde istället vägra erkänna Rajoys dekret och beordra regionens poliskår och myndigheter att inte lyda order från regeringen i Madrid, från högsta domstolen eller kungen. Man borde också utropa regionen som autonom och republikansk.

I övriga Spanien måste arbetarpartierna och fackföreningsrörelsen mobilisera till försvar av sina katalanska systrar och bröder. Det är bra att Podemos ledare, efter att först bara ha ställt lama krav på förhandlingar, nu har avfärdat Rajoys tilltag. Nu måste de gå från ord till handling, på torgen och arbetsplatserna, och det gäller även ledarna för de fackliga federationerna, CCOO och UGT. Vänstern i PSOE borde bryta med partiets förrädiska ledare Pedro Sánchez, som har sagt att han väljer att ”försvara konstitutionen” snarare än demokratin eller arbetarklassen.

Arbetarklassen i Katalonien och i hela den spanska staten bör inte förlita sig på Carles Puigdemonts ledning, eller den från hans antikapitalistiska allierade i CUP. De kommer inte att leda motståndet mot Madrid-regeringens försök att upphäva självstyret. I Katalonien borde arbetare och unga organisera motståndsråd i varje samhälle och stad, med utgångspunkt i de kommittéer som organiserats för att försvara folkomröstningen.

Tillsammans med facken borde man utlysa en generalstrejk i hela provinsen så snart Rajoy står i färd att genomföra sin maktkupp. Det omedelbara målet bör vara att stoppa Rajoys övertagande av makten över Katalonien, och att sätta Katalonien i det arbetande folkets händer. Därigenom kan den katalanska arbetarklassen med sin gemensamma styrka försvara demokratiska rättigheter för alla arbetare och nationaliteter i Spanien, och ställa sig i spetsen för ett uppror för att sänka Rajoy-regeringen. Upprorets mål bör vara upprättandet av en arbetarregering i Katalonien och i slutändan i hela Spanien.

Frågan om självständighet kan därefter lösas av en konstituerande församling för hela Spanien. Församlingen borde erkänna alla nationers ovillkorliga rätt att avskilja sig från landet, men socialister bör där föra fram ett alternativ till söndringen: en socialistisk federation bestående av Spaniens alla autonoma stater och regioner.

Arbetare och unga i hela Europa, liksom alla socialistiska partier och arbetarpartier, måste fördöma Rajoys handlingar liksom de EU-ledare som stöttar hans regering. Vi måste organisera massdemonstrationer och på alla sätt mobilisera till stöd för katalanerna.

Flamman

”Den spanska nationalismen håller på att vakna”

Jonas Elvander

Flamman 26/10 2017

På fredag kan den spanska regeringen upphäva Kataloniens självstyre. I takt med att konflikten mellan Madrid och Barcelona eskalerar blir frågan om nationell identitet allt viktigare runtom i Spanien. I det långa loppet kan den utdragna konflikten komma att gynna högern och en nyväckt spansk nationalism.

Den politiska krisen i Katalonien gick in i en ny fas i helgen. Det hela inleddes förra tisdagen när ledarna för två katalanska självständighetsrörelser, Jordi Sánchez och Jordi Cuixart, greps av spansk polis och sitter fortfarande häktade. Den officiella orsaken var att de hade uppmuntrat demonstranter till våld under dagarna inför självständighetsomröstningen 1 oktober. Men enligt vittnen i Barcelona är anklagelserna fabricerade.

Pablo Castaño är doktorand i statsvetenskap vid Universitat Autònoma i Barcelona och frilansjournalist med fokus på den katalanska frågan. Enligt honom var det i själva verket motsatsen som inträffade.

– Domarna anklagar dem för att ha uppmanat till våld. Men egentligen bad de folk att lugna sig och gå hem från gatan. Frågan om vem som grep dem är dock föremål för debatt. Regeringen i Madrid hävdar att det var domarna som gav order om arresteringarna. Men man kan fråga sig hur självständigt domstolväsendet är i den här situationen, säger han.

Varför grep de inte representanter för den katalanska regeringen?

– Det är nästa steg. Om Carles Puigdemont (Kataloniens president) utropar självständighet denna vecka är det inte otroligt att han grips. Men om de gör det kommer svaret från gatan bli enormt. Det är därför inte säkert att det kommer att hända.

Upptrappad situation

Nästa eskalerande steg togs i helgen när Spaniens premiärminister Mariano Rajoy meddelade att han kommer att göra bruk av den omtalade artikel 155 i den spanska grundlagen och därmed upphäva Kataloniens självstyre. Detta efter att Puigdemont vägrat ge ett officiellt svar på om den självständighetsförklaring han skrev under föregående vecka gäller eller inte.

Vad innebär artikel 155?

– Artikel 155 säger att centralregeringen har rätt att vidta åtgärder och ta över dess befogenheter när en regional regering inte längre kan utföra sina skyldigheter. Men det är väldigt vagt formulerat. Det finns olika teorier om hur det ska tolkas och regeringen gör sin tolkning. Om senaten godkänner det på fredag kommer Rajoy att lösa upp den katalanska regeringen och i praktiken bli president över Katalonien. Han lär då utlysa nyval i Katalonien inom sex månader. Vissa säger att det är olagligt eftersom det bara är den valde katalanske presidenten som kan göra den. Parlamentet kommer att fortsätta arbeta som vanligt under tiden men med inskränkt makt.

Vad kan man vänta sig för svar från den katalanska regeringen?

– Puigdemont kommer förmodligen att besöka senaten på torsdag för att försöka lösa situationen. Samma dag kommer dock det katalanska parlamentet också att samlas och då är det möjligt att han faktiskt utropar självständighet. Det är också möjligt att Puigdemont utlyser nyval innan artikel 155 träder i kraft. Vad som händer då vet ingen eftersom det inte finns några regler för en sådan situation. Rajoy vill också ha nyval med förhoppningen att självständighetssidan ska förlora sin majoritet. Men Puigdemont skulle förmodligen hävda att valen är till den nyinrättade katalanska republikens parlament. Så ingen vet vad som skulle hända.

Spirande högernationalism

Frågan är vem som egentligen tjänar på den upptrappade situationen. Enligt Pablo Castaño är det inte nödvändigtvis självständighetsrörelsen eller vänstern.

– Rajoys regering är under tryck från resten av högern, till exempel partiet Ciudadanos. Det presenterar sig som en okorrumpad höger, men de är också mer nationalistiska än till och med regeringspartiet Partido Popular. Men det är också tydligt att högern och regeringen tjänar på den här situationen. Det är inte alls som i Storbritannien där Skottland fick rösta utan att det sågs som ett direkt hot mot de övriga brittiska ländernas existens. Den spanska politiska kulturen är mer centraliserad, ungefär som i Frankrike. Det är till exempel intressant att se hur socialdemokratiska PSOE helt har ställt sig bakom högerregeringen i den här frågan.

Vad är din egen åsikt i frågan?

– Jag är inte katalan så jag är inte för självständighet. Men jag tycker att man måste få hålla en omröstning om det. Problemet är att det är svårt för vänstern att göra sig hörd eftersom det är en fråga om nationalitet. I resten av Spanien håller det politiska landskapet på att flytta sig högerut och den spanska nationalismen håller på att vakna på grund av den här frågan, vilket är väldigt farligt. Vi har ingen extremhöger som den ser ut i andra europeiska länder. Men i Partido Popular, som är det gamla regeringspartiet från Franco-diktaturen, finns fascistiska element kvar. Om konflikten fortsätter som nu, och det finns inte mycket som tyder på att den skulle upphöra snart, kommer det bara att gynna högern i det långa loppet.

Den katalanska högern brukar ju beskrivas som mer vänsterlutande än den i övriga Spanien.

– Det är så de har lyckats presentera sig. Men det katalanska regeringspartiet PDCat (tidigare Convergència Democràtica de Catalunya) bestämde sig för flera år sedan att de skulle implementera trojkans åtstramningar på ett mer effektivt sätt än sina spanska kollegor. Detta för att kunna övertyga EU och omvärlden om hur väl de skulle sköta en självständig katalansk stat. Och om man tittar var de hårdaste åtstramningarna har ägt rum så är det just i Barcelona och Madrid. Sedan har de retoriskt anpassat sig till vänstern i Katalonien för att kunna samla en majoritet för självständighet. Men det är inte sant att det är en vänsterhegemoni.

Internationalen

Diktaturens långa skugga över Katalonien

Ledare

Internationalen 27/10 2017

- ▶ **Demokratin är svag**
- ▶ **Kompromiss verkar omöjligt**
- ▶ **Högern gör valet enkelt**

I hela Västeuropa lever vi i länder som i grunden bygger på samma institutioner som fanns långt innan politisk demokrati var ens ett begrepp att ge läpparnas bekännelse till. Ungefär samma konstitutioner, rättssystem, politiska ordning och i grunden samma våldsapparat. I Spanien innebär det att leva under en stat som är en direkt arvtagare till diktaturen som rådde fram tills för knappa fyrtio år sedan. I tider av nedskärningar är det ingen som rubbar anslagen till att sköta Francos enorma gravmonument. Gator i varje stad bar hans namn för bara ett årtionde sedan. Att leva i Spanien är att leva i diktaturens skugga.

Det är mot den bakgrunden frågan om regional självständighet i Spanien måste förstås. I skrivande stund vet vi ännu inte exakt vad som händer men denna fredag ämnar den spanska regeringen åberopa artikel 155 som ett svar på den olagligförklarade folkomröstning som hölls i Katalonien den första oktober. Det kan låta som ett rimligt steg att ta för konstitutionsanhängare, men faktum är att artikel 155, som skall kunna åberopas om en region hotar ”Spaniens allmänna intresse”, är ytterst luddig både till syfte och till funktion.

Hade regeringen i Madrid varit en passiv part i den politiska utvecklingen hade kanske hållningen kunnat försvaras. Nu ser inte läget ut så. Istället är det regeringen – korrupt, auktoritär, ständigt redo att inskränka yttrandefrihet och slå mot de fattiga och svaga – som drivit frågan om katalansk självständighet från att vara en principfråga till att bli en dagspolitisk realitet. Vad som framställs som en tillfällig åtgärd tills dess ”normalitet” är uppnått och nyval kan utlysas, kommer i verkligheten innebära att centralmakten kopplar ett grepp kring både den katalanska polisen och Centrum för telekommunikation och informationsteknik (CTTI) – vilket innebär att de tar kontrollen både över våldsmonopolet och över myndigheternas kommunikationskanaler. Det är ett grepp man inte kommer att släppa i första taget och svårt att definiera som någonting annat än en statskupp.

Junts pel Sí – ”Tillsammans för JA” [... till självständighet] – som utgör regeringskoalitionen i Katalonien, tvingas nu bemöta den spanska regeringens krav. Det vill säga antingen att avstå från alla planer på självständighet och själva utlysa det nyval som annars genomdrivs av spanska staten, eller att ta steg i riktning mot ensidig självständighet. Mycket avgörs på fredag då både den spanska senaten och det katalanska parlamentet samlas samtidigt för att fatta sina beslut, men med tanke på att regeringen Rajoy gått ut med att den kommer att implementera artikel 155 oavsett om katalanska parlamentet går med på nyval eller inte, är det allt svårare att se hur parterna skall kunna komma fram till någon slags kompromisslösning. Frågan är också om det ens kommer vara möjligt för centralmakten att ta över en motvillig lokal administration i en situation där stora delar av befolkningen kommer att ta till gatorna i massiva protestmobiliseringar.

Det är förstås aldrig en enkel sak att förhålla sig till regional separatism. Det är en process som riskerar att ställa nationell yra över klassintressen och så splittring där vi behöver enhet. Som socialister måste vi också ställa kampen mot högerstyret i centrum, men som Anticapitalistas skriver i sitt uttalande: ”Politik är något mycket komplext som blir enkelt enbart när fienden slår hårt”. Om drömmen om ett demokratiskt Spanien skall kunna leva är det i kampen mot artikel 155 vi sätter vårt hopp. Högerregeringen har gjort det svåra ställningstagandet enkelt: all solidaritet med Katalonien!

”För en internationalistisk lösning på nationsfrågan”

Arash Gelichkan

Internationalen 27/10 2017

- ▶ Målet är inte gränsdragning – det handlar om att bekämpa förtryck
- ▶ Vi stödjer inte självständighetsrörelser av princip, utan gör klassanalys
- ▶ Vänstern bör kämpa för en federal och socialistisk lösning

Det är lätt för en vänsterperson som vill stå upp för de förtryckta att stödja de krav på självständighet som deras rörelser framför. Det bottnar någonstans i både de tidiga bolsjevikernas stöd till nationell befrielse från Tsarimperiet och den nationella befrielsekampen mot europeiska kolonialherrar. Samtidigt är ju en av socialismens hörnpelare arbetarklassgemenskap som överskrider etniska skiljelinjer. Att förena arbetare över hela världen i kamp för en jämlik samhällsordning. Det har aldrig betytt att förneka det förtryck och den exploatering som till exempel den irländska arbetarklassen historiskt utsatts för av den brittiska härskande klassen. Ända sedan Marx dagar har socialister stött den irländska frihetskampen och sett dess seger som förutsättningen även för den engelska arbetarklassens befrielse från samma exploatörer. Men att stödja självständighetsrörelser som princip utan någon klassanalys eller för den delen inblick överhuvudtaget ingår rimligen inte i en vettig vänstertradition att falla tillbaka på idag. Målet är ju inte gränsdragningar i sig (det är nationalism) utan att bekämpa exploatering och främja arbetarklassens kamp – ja, också att bekämpa diskriminering och rasistiskt förtryck såklart. Den lösning som oftast ligger närmast om hjärtat för vänstern är ju snarare då federalism och socialistisk samhällsomvandling.

Och det är anledningen till att jag menar att den internationalistiska vänsterns uppgift i dagens brännpunkter i nationalitetsfrågan – Katalonien, Kurdistan och så vidare – är att plädera för en federal och socialistisk lösning på konflikterna.

För en demokratisk vänsterregering i till exempel Spanien eller Irak hade det varit självklart att respektera deras rätt till att avgöra sin framtid och bemöta utgången med dialog istället för våld. Även om en internationalistisk vänster är av en annan uppfattning än separatisterna.

Saken är den att dessa självständighetssträvanden bottnar i en erfarenhet av förtryck och exploatering. Kurderna blev utan stat när de europeiska kolonialherrarna drog upp streck i kartan och delade upp Mellanöstern. Som minoritet i de arabiska, turkiska och iranska staterna har de i årtionden förbjudits att tala sitt eget språk, utsatts för etnisk rensning och massakrer samtidigt som de berövats oljeinkomster och ekonomisk utveckling.

Självständighetsträvan handlar här om en strävan att inte leva under förtryck av en regim som inte representerar dem. Självständighet ses av separatisterna som en rakare väg till frihet än att förändra och decentralisera makten inom staten. Men det är sällan så enkelt. Det är oftast en blodig sak som river upp etniska motsättningar och driver ihop till exempel den kurdiska arbetarklassen med den kurdiska borgarklassen i en falsk gemenskap som inte gynnar de fattiga.

För kurder, araber och andra som tillhör en internationalistisk vänster handlar det istället om att förena arbetarklassen över etniska gränser i kamp mot förtrycket inom rådande gränsdragningar. I Spanien gäller det att ta upp kampen mot den spanska högerregeringen och föra fram ett vänsteralternativ som kan bemöta den ekonomiska krisen och garantera katalanernas lokala självstyre inom en federal stat. I Irak och Kurdistan handlar det om att förena arbetare och fattiga från alla folkgrupper till gemensam kamp mot både den korrupta Barzani-klanen och den sekteristiska regimen i Bagdad. En socialt rättvis och demokratisk ordning som garanterar kulturella rättigheter och lokalt självbestämmande för de landsdelar som eftersträvar det är den internationalistiska lösningen på nationsfrågan.

Offensiv

Diktatoriska artikel 155 mot Katalonien: Svara med generalstrejk **Izquierda Revolucionaria (CWI Spanien/Katalonien)**

Offensiv 25/10 2017

Den spanska regeringen beslöt i lördags att börja tillämpa den diktatoriska artikel 155 i landets författning. Kataloniens självstyre upphävs, provinsregeringen avsätts och alla organisationer som utmanar ”författningens ordning” kan olagligförklaras. Detta är ett exempellöst angrepp på demokrati och Kataloniens rätt till självbestämmande.

De massdemonstrationer som redan har genomförts mot regeringens Francometoder måste nu följas av generalstrejk, manar CWI i Katalonien.

Efter de brutala polisövergreppen mot folkomröstningen den 1 oktober trappar den härskande klassen och den spanska staten upp sin anti-demokratiska offensiv mot Kataloniens folk. Efter att de två självständighetsaktivisterna Jordi Cuixart och Jordi Sánchez fängslades har nu PP-regeringen med stöd av socialdemokratiska PSOE och högerpopulistiska Ciudadanos (Medborgarna) börjat tillämpa artikel 155 i författningen.

Den revolutionära krisen i Katalonien har i huvudsak två politiska orsaker: dels den spanska borgarklassens nationella förtryck och den centralistiska statsmakten, som vägrar erkänna att Katalonien är en nation och förkastar rätten till självbestämmande, och dels den frustration och ilska som den kapitalistiska krisen har skapat med arbetslöshet, nedpressade löner, osäkra jobb och framtidsoro.

I likhet med tidigare kamp för nationellt självbestämmande är dagens kamp förenad med klasskampen vilket sammantaget genererar en extraordinär revolutionär potential. PP, Cuidanos och PSOE samt borgerlig media hävdar alla att man försvarar ”demokratin” och ”rättsstatens principer”, men deras handlingar ger den sanna bilden av den stat som 1978 års ordning vilar på: brutalt polisvåld och repression mot de som fredligt försöker hävda sin mening.

De hyllar de katalanska kapitalisterna som chockerar folket genom att hota med att skapa kaos och ekonomisk ruin. De stänger alla dörrar till dialog och tillämpar artikel 155 samtidigt som de tittar bort när våldsamma fascister går till angrepp. Denna reaktionära front, som samlas bakom spansk chauvinism, tar i skydd av sin förfäring till vilka lögnar och medel som helst för att slå ner Kataloniens kamp för nationellt självbestämmande.

De senaste 15 dagarna har över 700 företag sagt att de flyttar sina huvudkontor från Katalonien. Statens roll som ett instrument för dominans för kapitalisterna har också blivit tydligare än någonsin.

Folkomröstningen den 1 oktober olagligförklarades med hänvisning till författningen, men på mindre än 24 timmar stiftades en ny lag som gjorde det möjligt för Caixabank och andra stora företag att fly Katalonien och få till stånd en ekonomisk kollaps.

Allt detta visar hur långt den härskande klassen är beredd att gå för att försvara sina intressen mot massorna.

Det enda sättet att konfrontera dessa attacker är att bygga en massrörelse och argumentera för att framtidens Katalonien ska tjäna arbetarklassen, ungdomen och folket, det vill säga att kämpa för socialistiska krav och åtgärder.

Ett socialistiskt Katalonien där republikens avgörande ekonomiska sektorer är förstatligande under arbetarnas demokratiska styre och kontroll för att förhindra kapitalisternas sabotage. Tidigare erfarenheter visar mycket tydligt att en katalansk republik inte kan bli verklighet utan att man tar makten från den oligarki som under de senaste fyra decennierna har allierat sig med den centralistiska statsmakten mot massorna.

Det är dags att bygga en stark vänsterfront i Katalonien som med ett revolutionärt och anti-

kapitalistiskt program tar kamp för en katalansk republik och en socialistisk samhällsomvandling: För en generalstrejk – utvidga och förena de kommittéer (CDR) som bildades till folkomröstningens försvar.

Vi måste ta steg som ger massrörelsen en styrka som till och med övertrumfar den som visades vid folkomröstningen den 1 oktober och generalstrejken två dagar senare. Den strejk som elev- och studentfacket *Sindicat d'Estudiantes* har kallat till den 25 och 26 oktober utgör ett viktigt steg i den riktningen.

Svaret på tillämpningen av artikel 155 måste bli generalstrejk. Demonstrationer räcker inte. Katalonien måste lamslås helt.

Izquierda Revolucionaria (CWI) manar CUP, Podemos, Catalunya i Comú, ERC och alla kämpande fackföreningar att omedelbart organisera en massiv och en i tid obegränsad generalstrejk för att besegra statens förtryck och vinna en katalansk republik. Varje stor arbetsplats behöver bli till en spjutspets i kampen. Om vi ska segra måste kamprörelsen bli till en arbetarklassens rörelse. Av absolut vikt är också att kommittéerna till folkomröstningens försvar utvidgas, får fotfäste i varje större bostadsområde och blir demokratiska organ som representerar masskampen.

Ledarna för vänsterpartierna Unidos och Podemos och de fackliga topparna i CCOO, UGT och CGT måste överge sin passiva hållning. Om inte blir det upp till vänster- och gräsrotsaktivister och sociala rörelser att organisera kampen underifrån och över huvudet på de ledare som sviker.

Avgörandets stund är nu. Alla som är beredda att kämpa för djupgående och bestående politiska och ekonomiska förändringar måste gå med i ett organiserat motstånd mot reaktionen som förenar kampen för Kataloniens rätt till självbestämmande med kampen för en socialistisk samhällsomvandling. ■

Kupp mot demokratin – kamp för ett socialistiskt Katalonien

Med stöd av socialdemokratiska PSOE, de nyliberala reaktionärerna i Ciudadanos och en statsapparat som ärvt från Francodikaturen har Spaniens PP-regering genomfört en kupp mot demokratin i Katalonien. Bakom PP-regeringen står även EU.

– Detta är det värsta attacken som skett mot ett regionalt självstyre sedan diktatorn Franco, sa Carles Puigdemont, Kataloniens regionpresident i ett tal den 21 oktober, som dock inte gav något svar på hur denna attack ska bekämpas mer än att Kataloniens parlament ska samlas på torsdag för att diskutera det nya läget.

Puigdemonts vacklan och misstro mot kampen står i bjärt kontrast mot viljan att svara regeringen som på nytt visades på lördagkvällen i form av en halv miljon som demonstrerade i Barcelona mot de diktatoriska attackerna. Studenternas och elevernas strejk i Katalonien den 25 och 26 oktober visar vägen framåt.

Kampen för en katalansk republik är direkt sammankopplas med den sociala kampen mot den kapitalistiska ordning som skyddas av staten och den borgerliga författningen med dess artikel 155.

För en socialistisk republik i Katalonien och en federal socialistisk republik baserad på fri och frivillig union av de folk och nationer som nu utgör den spanska staten.

Revolution

Massrörelsen i Katalonien: Kamp för en socialistisk republik är vägen framåt

Heikki Moisio

Revolution 26/10 2017

Efter årtal av nedskärningspolitik och ekonomiskt vanstyre från Madrid har massorna i Katalonien rest sig i kamp kring frågan om nationellt självbestämmande. Efter att ha bemötts med hård statlig repression har rörelsen fortsatt växa och fått karaktären av ett uppror mot systemet. Samtidigt som den borgerliga ledningen vacklar och vill backa, pressar massorna framåt.

Den 1 oktober gick miljontals katalaner till valurnorna, för att rösta om en självständig republik, i en folkomröstning som på förhand förklarats olaglig av regeringen i Madrid. De trotsade den spanska statens repression, där över 800 personer blev misshandlade av den nationella polisstyrkan Guardia Civil för att ha försökt rösta. Polisen hade mobiliserats av den spanska regeringen, ledd av högerpartiet Partido Popular (PP), från övriga Spanien för att försöka förhindra omröstningen.

Under dessa omständigheter är ett valdeltagande på 43 procent imponerande, och av de som dök upp röstade över 90 procent ja. Den 10 oktober steg spänningen åter till bristningsgränsen, då parlamentet väntades rösta för självständighet och utropa en republik. Men under press från både den spanska och katalanska borgarklassen valde den regionala regeringen istället att förhålla frågan genom att dels säga att man i folkomröstningen vunnit "rätten" till självständighet, till att bli respekterade och lyssnade på – men samtidigt att man "skjuter upp" självständighetsförklaringen tills vidare i väntan på dialog. I skrivande stund försöker den spanska regeringen använda artikel 155 i konstitutionen, för att helt upphäva Kataloniens begränsade självstyre och arresterar de katalanska ministrarna.

Kampen för självbestämmande i Katalonien

Kampen för katalanskt självbestämmande är traditionellt kopplad till klasskampen, fackföreningarna och studentrörelsen. Redan 1931 utropades en självständig republik under ledning av republikanska vänsterpartiet ERC, men rörelsens ledare gick med på en kompromiss om enbart självstyre. Under den nationalistiska och fascistiska Francodiktaturen som grep makten efter inbördeskriget avskaffades självstyret, och både den katalanska och andra minoritets-kulturer och språk förtrycktes.

Diktaturen föll 1975, men detta följdes aldrig upp med en fullständig övergång till borgerlig demokrati. I stället fick samma ruttna statsapparat till stor del stå kvar orörd. För att stoppa en växande revolutionär våg gjorde staten upp med de traditionella arbetarpartierna, som godkände 1978 års konstitution i utbyte mot att få verka öppet. Förutom att frikänna diktaturtidens brottslingar inrättades en monarki och de nationella minoriteterna nekades rätten till självbestämmande till förmån för den spanska nationens "odelbara enhet".

År 2006 folkomröstade Katalonien om en ny regional konstitution, men denna blockerades av den spanska konstitutionsdomstolen. Efter många turer godkändes slutligen en mycket urvattnad form av självstyre. Under åren 2011–2015 var Katalonien en del av den landsomfattande proteströrelsen mot åtstramningspolitiken. Kampen var till en början oorganiserad och allmänt politikerfientlig, men den fick så småningom ett uttryck i den nya vänsterformationen Podemos, som vann de regionala valen upprepade gånger.

När Podemos misslyckades med att vinna valet 2015 bildade det hatade högerpartiet PP regering med hjälp av Ciudadanos och PSOE, vilket gjorde att hoppet om en spansk regering som satte stopp för nedskärningarna för tillfället försvann. Många började nu koppla ihop

kampen mot nedskärningarna med drömmen om självständighet. På så vis blev självständighetsrörelsen en massrörelse, men den fick en borgerlig ledning i form av högerpartiet PDeCat. Högern i Katalonien hade drabbats av sjunkande stöd på grund av korrupsions-skandaler och nedskärningspolitik, och såg självständighetsrörelsen som en chans att kunna återhämta stöd genom att försöka spela på de nationella känslorna. Detta är anledningen till att de utlovade en folkomröstning.

Självständigheten kräver en revolution

Repressionen under folkomröstningen den 1 oktober besvarades av de radikala fackföreningarna med en generalstrejk den 3 oktober. 700 000 gick ut på gatorna under strejken, trots sabotage från de största fackföreningarna. Under tiden hade den katalanska regeringen börjat vackla och prata om behovet av medling och diskussioner. Det är möjligt att den katalanska regeringen skulle kapitulera helt redan då, om det inte varit för det enorma trycket från massrörelsen, som eldades på av den kompromisslösa tonen från Madrid. Inte minst gäller det kung Felipe VI som i ett tv-tal hade mage att stämpla folkomröstningen som "odemokratisk" utan att ens nämna polisens våld mot civilbefolkningen, och i praktiken krävde villkorslös kapitulation.

Den spanska vänstern med Unidos Podemos i spetsen har misslyckats med att stävja krisen och ena arbetarna på grundval av klass. De kräver "dialog" mellan den katalanska regeringen och PP-regeringen, att båda sidor varit "oansvariga" och att en potentiell självständighetsförklaring skulle vara "ett stort misstag" eftersom den skulle provocera den spanska regeringen. Detta är en helt och hållet felaktig ingång, då de försöker inge illusioner i den spanska staten istället för att hänvisa till statens repression och angrepp mot demokratiska rättigheter för att avslöja dess borgerliga klasskaraktär. Vänstern borde nu tvärtom omedelbart utropa sitt stöd för nationellt självbestämmande som en grundläggande demokratisk rättighet och kräva regeringens avgång mot bakgrund av den enorma repression den utövar mot den egna befolkningen.

Dagarna efter folkomröstningen tävlade storföretag och banker i Katalonien om att hota med ekonomiska stridsåtgärder i händelse av en självständighetsförklaring. Detta visar tydligt att påståendena om att rörelsen för självbestämmande skulle drivas av borgarklassen i Katalonien är felaktiga.

Även om regeringspartiernas ledning består av borgerliga och småborgerliga politiker, som gynnas i valen av att använda situationen till sin fördel, är den katalanska borgarklassen starkt emot självständighet eftersom de är rädda för de oroligheter som detta kan skapa. "Kapitalet kräver stabilitet och vet att det (självständighet) leder till osäkerhet", som Duran i Lleida från högerpartiet Unió uttryckte det. Kapitalisterna är livrädda för den mäktiga och okontrollerbara massrörelsen, som fått en upprorisk karaktär där strejkkommittéer och massmöten har potentialen att utvecklas till en parallell maktstruktur till den borgerliga staten.

I själva verket är det inte PDeCat som varit den dominerande kraften i massrörelsen utan det radikala vänsterpartiet CUP, som organiserat massmöten som den 11 september där 12 000 deltagare avslutade med att sjunga internationalen. En av deras parlamentsledamöter, Anna Gabriel har påpekat att kampen för självständighet måste kopplas samman med kampen för socialism, och att arbetarklassen måste vinnas för ett antikapitalistiskt program. Men om de vill kunna leda kampen till seger måste de bryta med PDeCat, vars budget de stöttade eftersom de bildat ett självständighetsblock med dem och det socialdemokratiska partiet ERC för att genomföra folkomröstningen. Det är tydligt att PDeCat inte kommer föra kampen hela vägen, och CUP måste därför öppet avslöja den katalanska borgarklassens förrådiska roll och kämpa för en allians med arbetarklassen i hela Spanien i en gemensam kamp för socialism.

Medan marxister i grunden är motståndare till gränser, nationalstaten och splittring av arbetare längs etniska, nationella eller andra linjer, försvarar vi nationella minoriteter mot

förtryck och deras rätt till nationellt självbestämmande, och strävar efter att koppla ihop deras kamp med klasskampen. Det är det enda sättet att bygga enhet mellan de spanska och katalanska arbetarna.

IMT:s kamrater i Spanien och Katalonien deltar aktivt i den katalanska självständighetsrörelsen för att påverka den i en revolutionär, socialistisk riktning – sedan den 11 oktober beväpnade med en ny katalansk tidning vid namn *Revolució* – Revolution.

Genom att ännu tydligare binda samman kampen för nationellt självbestämmande med kampen för jobb och välfärd, mot åtstramningspolitiken och ytterst mot hela det ruttna kapitalistiska systemet, kan hittills inaktiva lager av arbetare aktiveras. För att vinna måste självständighetskampen i Katalonien göras till en kamp för en socialistisk republik, och utvidgas till en gemensam kamp mot hela den borgerliga spanska staten tillsammans med arbetarna i hela Spanien.